Raad van Advies:

Herfinancieren leningen 'meest reële optie' voor terugdringen overheidsuitgaven

ORANJESTAD — Aruba moet zich focussen op herfinanciering van leningen via Nederland. Dat is volgens de Raad van Advies (RvA) 'de meest reële optie' om op korte termijn de uitgaven aanzienlijk terug te brengen. "De vrijgekomen bestedingsruimte kan dan voorts gebruikt worden om de schuld af te lossen." De regering denkt echter dat het herfinancieren van de staatsschuld momenteel 'niet aanbevelingswaardig en ook niet te bewerkstelligen is'.

Dat blijkt uit het advies van de RvA op de conceptbegroting 2017 en de reactie van de regering op het advies. De conceptbegroting werd afgelopen week aan het parlement aangeboden. De Raad stelt dat het rentetarief voor Aruba 'aanzienlijk hoog' is. Als voorbeeld wordt de rente op tienjarige staatsobligaties van Aruba (6,5 procent) vergeleken met die van Nederland (0,06 procent) en de Verenigde Staten (1,54 procent). Ondanks het verscherpte toezicht op de overheidsfinanciën door het College Aruba financieel toezicht (CAft), beschouwen externe financiers Aruba vooralsnog als 'een hoog risico', aldus de RvA.

Afbouwen Staatsschuld

Herfinanciering van leningen via Nederland voor 1 procent rente zou volgens de Raad in 2017 ervoor kunnen zorgen dat Aruba in plaats van ruim 215 miljoen florin, slechts 40,8 miljoen florin kwijt is aan rente. De RvA adviseert om de begrotingsruimte die dan ontstaat, in te zetten om de staatsschuld snel af te bouwen, waardoor jaarlijks steeds minder rente betaald hoeft te worden.

Wanneer het regeringsbeleid, zoals aangegeven in het meerjarenkader 2017-2020, ongewijzigd blijft, heeft Aruba in 2020 een schuld van ruim 4 miljard florin en moet 225,6 miljoen florin aan rente betaald worden. Mocht het ongewijzigde beleid worden voortgezet, maar dan wel met gunstige herfinanciering voor een rentepercentage van 1 procent, dan kan de schuld in 2020 zakken tot ruim 3,2 miljard florin waar nog geen 35 miljoen florin aan rente over betaald hoeft te worden. De schuldquote, het percentage van de schuld tegenover het bruto binnenlands product (bbp), zou dan zakken tot 57,2 procent. Ter vergelijking, eind 2015 lag de schuldquote volgens de Centrale Bank van Aruba op ruim 82 procent.

In 2017 moet voor 414 miljoen florin (30 procent van de totale begrotingsuitgaven en ruim 8 procent van het bbp) aan leningen geherfinancierd worden. Volgens het CAft is dat 'het grootste bedrag dat in jaren aan herfinanciering nodig zal zijn'. In het CAft-advies over de conceptbegroting 2017 vraagt het College aandacht hiervoor, omdat het grootste deel van deze leningen momenteel op de lokale markt is gefinancierd. "Het is van belang na te gaan welk deel opnieuw op de lokale markt gefinancierd kan worden en welk deel op de buitenlandse markt zal moeten worden aangetrokken."

Herfinanciering niet haalbaar

Het compleet herfinancieren van de staatsschuld is volgens de regering vrijwel onmogelijk. Huidige investeerders zouden namelijk moeten instemmen met afstand doen van betreffende schuldpapieren. "De aanzienlijke afkoopprovisies en boeteopslag die hoogstwaarschijnlijk door de investeerders in rekening zullen worden gebracht, zijn niet in de projecties van de Raad meegenomen in de berekening noch in de te verwachte besparing van rentekosten." Dat schrijft de regering als reactie op het advies van de RvA in het nader rapport bij de conceptbegroting 2017.

Nederland houdt vooralsnog de boot af. Eind juni liet minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties nog weten dat herstel van de overheidsfinanciën een harde voorwaarde blijft, voordat Aruba in aanmerking kan komen voor voordelige leningen via Nederland. Proberen te voldoen aan de eisen van het CAft is volgens Plasterk niet voldoende. Pas als het CAft zegt dat de begroting en de staatsschuld van Aruba dusdanig zijn hersteld om in aanmerking te komen voor de Nederlandse lopende inschrijving, dan zal de Rijksministerraad hierover beslissen, aldus Plasterk.